

VLADA CRNE GORE

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

DIREKTORAT ZA GRAĐANSKA STANJA I LIČNE ISPRAVE

**IZVJEŠTAJ O RADU KOORDINACIONOG TIJELA ZA VRŠENJE NADZORA NAD
SPROVOĐENJEM ODLUKE O ODOBRAVANJU PRIVREMENE ZAŠTITE LICIMA IZ
UKRAJINE**

Maj 2026. godine

I Uvod

Vlada Crne Gore je od početka rata u Ukrajini i prvog priliva lica iz Ukrajine koja su u Crnoj Gori zatražila privremenu zaštitu, u cilju rješavanja statusa ove kategorije stranaca, shodno članu 92 stav 4 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Sl.list Crne Gore“, br. 2/17 i 3/19), donijela Odluku o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 26/22), od 11.marta 2022. godine.

Odlukom o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine odobrena je privremena zaštita u trajanju od jedne godine državljanima Ukrajine, licima bez državljanstva kojima je posljednje boravište bilo u Ukrajini i licima kojima je Ukrajina odobrila međunarodnu zaštitu, a koja se ne mogu vratiti u Ukrajinu koju su bili prisiljeni da napuste zbog oružanih sukoba, odnosno u zemlju porijekla.

Istekom roka od jedne godine 10. marta 2023. godine, kako se lica kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, nisu mogla vratiti u Ukrajinu, kao i lica koja su zakonito boravila u Crnoj Gori po osnovu odobrenog privremenog boravka u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19 i 86/22), koja nisu imala mogućnost daljeg produženja ovog boravka, a nisu se mogla vratiti u Ukrajinu, saglasno članu 93 stav 3 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca predloženo je da se privremena zaštita produži za još godinu, po kojem osnovu je donesena Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 19/23). Donošenjem pomenute odluke privremena zaštita licima iz Ukrajine je tada produžena do 11. marta 2024. godine, nakon čega je u kontekstu činjenice da je Savjet Evropske unije 19. oktobra 2023. godine, zvanično donio Odluku o produženju privremene zaštite (EU) 2023/2409, uvedene ranijom Odlukom (EU) 2022/382, do 4. marta 2025. godine i imajući u vidu da su se Ministarstvu unutrašnjih poslova Crne Gore, na svakodnevnom nivou, podnosili zahtjevi za odobrenje privremene zaštite od strane lica iz Ukrajine koja i dalje pristižu u Crnu Goru, Vlada Crne Gore donijela je Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 20/24), u smislu da se licima iz Ukrajine kojima je odobrena privremena zaštita u periodu od 11. marta 2023. godine do 11. marta 2024. godine produžava privremena zaštita do 11. marta 2025. godine, ako nije isteklo vrijeme od dvije godine od dana odobravanja privremene zaštite.

Kako je jedan broj raseljenih lica iz Ukrajine tokom privremene zaštite u Crnoj Gori iscrpio zakonske mogućnosti produženja privremene zaštite u trajanju od dvije godine, Ministarstvo unutrašnjih poslova je iniciralo hitno donošenje Zakona o izmjenama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca. Izmjene su izvršene u skladu sa odlukama Savjeta Evropske unije, a sve u cilju postizanja EU standarda u oblasti međunarodne zaštite.

Kroz predložene izmjene Zakona spriječena je preopterećenost sistema međunarodne zaštite u Crnoj Gori koja bi nastala usljed znatnog povećanja broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu od strane lica iz Ukrajine, ukoliko ne bi postojala zakonska mogućnost produženja privremene zaštite.

Zakon o izmjenama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Sl.list Crne Gore“, br. 77/24), stupio je na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, tačnije 05. avgusta 2024. godine.

U skladu sa izmjenama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca donešena je i Odluka o izmjeni Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 98/24), koja je stupila na snagu 12. oktobra 2024. godine, kojom se ukida ograničenje da se

privremena zaštita može produžiti, ukoliko nije isteklo vrijeme od dvije godine od dana odobranja privremene zaštite.

Imajući u vidu da je Savjet Evropske unije odlukom produžio privremenu zaštitu do 04. marta 2026. godine, donesena je Odluka o izmjeni Odluke o odobranju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 21/25), kojom se i u Crnoj Gori privremena zaštita produžila do 4.marta 2026. godine, čime je postignuta usaglašenost sa pravnom tekovinom Evropske unije.

I upravo prateći pravnu tekovinu Evropske unije, čiji je Savjet, 15. jula 2025. godine, donio odluku o produženju privremene zaštite do 04. marta 2027. godine, Vlada Crne Gore je donijela Odluku o odobranju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 27/26), kojom se privremena zaštita ovim licima produžava do 04.marta 2027. godine.

Članom 4 stav 1 Odluke o odobranju privremene zaštite licima iz Ukrajine propisano je da radi nadzora nad sprovođenjem ove odluke Vlada Crne Gore obrazuje Koordinaciono tijelo, koje čine predstavnici organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, vanjske poslove, poslove finansija, rada, socijalnog staranja, obrazovanja i zdravlja. Stavom 3 istog člana propisano je da Koordinaciono tijelo može ostvariti saradnju sa međunarodnim organizacijama i Crvenim Krstom Crne Gore, dok je stavom 4 istog člana propisano da Koordinaciono tijelo informiše o svom radu Vladu Crne Gore najmanje jednom u tri mjeseca.

Shodno navedenom Vlada Crne Gore je, na sjednici od, 31. marta 2022. godine, donijela Odluku o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobranju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“ br. 36/22,103/22, 30/23, 50/24 i 74/25).

Koordinaciono tijelo je u proteklih tri godine uredno dostavljalo izvještaje o radu Vladi Crne Gore, koja praksa je nastavljena i u tekućoj godini:

- tokom 2022, sačinjen je Izvještaj o radu 01 broj 078/22-51400/2 od 20. decembra 2022. godine koji je usvojen Zaključcima Vlade Crne Gore broj 07-8197/2 od 12. januara 2023. godine;
- tokom 2023. godine, sačinjeni su: Izvještaj o radu 01 broj 077/23-21586/2 od 03. aprila 2023. godine koji je usvojen Zaključcima Vlade Crne Gore broj 07-040/23-1561/2 od 13.aprila 2023. godine, Izvještaj o radu 01 broj 077/23-40967/1 od 11. jula 2023. godine koji je usvojen Zaključcima Vlade Crne Gore broj 07-077/23-3481/2 od 3. avgusta 2023. godine i Izvještaj o radu 01 broj 132/23-75010/1 od 25.decembra 2023. godine, koji je usvojen zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-132/23-6127/2 od 11. januara 2024. godine;
- tokom 2024. godine sačinjeni su: Izvještaj o radu 01 broj 070/24-29278 od 29. maja 2024. godine koji je usvojen Zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-070/24-2913/2 od 13. juna 2024. godine, Izvještaj o radu 01 broj 077/24-50847 od 29. avgusta 2024. godine, koji je usvojen Zaključcima broj 10-077/24-4781/2 od 12. septembra 2024. godine, Izvještaj o radu 01 broj 132/24-67254/2 od 05. decembra 2024. godine koji je usvojen Zaključcima broj 10-010/24-6797/2 od 19. decembra 2024. godine;
- tokom 2025. godine: Izvještaj o radu 01 broj 077/25-9404/2 od 25. februara 2025. godine koji je usvojen Zaključcima broj 11-077/25-639/3 od 13. marta 2025. godine, Izvještaj o radu 01 broj 078/25-26254 od 02. juna 2025. godine koji je usvojen Zaključcima broj 11-011/25-1839/3 od 12. juna 2025. godine, nakon čega je uslijedio Izvještaj 01 broj 077/25-31/377 od 28.08.2025. godine, koji je usvojen Zaključcima Vlade Crne Gore broj 11-011/25-2938/3 od 4. septembra 2025. godine. Poslednji

izvještaj sačinjen je u novembru 01 br:077/25-60535 od 24.11.2025. godine usvojen zaključcima broj 11-011/25-4112/3 od 10. decembra 2025. godine.

- U februaru 2026. godine dostavljen je Izvještaj o radu 01 broj 077/26-31/93 od 25. februara 2026. godine koji je usvojen Zaključcima broj 11-011/26-572/6 od 12. marta 2026. godine.

II Preduzete aktivnosti Koordinacionog tijela za period od 01. februara do 01. maja 2026. godine

Tokom tromjesečnog perioda – februar, mart i april 2026. godine, izrađen je Predlog Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine koji je usvojen Zaključcima Vlade Crne Gore broj 11-011/26-1748/3 od 14. maja 2026. godine.

Direktorat za građanska stanja i lične isprave je izradio Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca čije se izmjene odnose i na izmjene i dopune odredbi kojima se uređuje privremena zaštita.

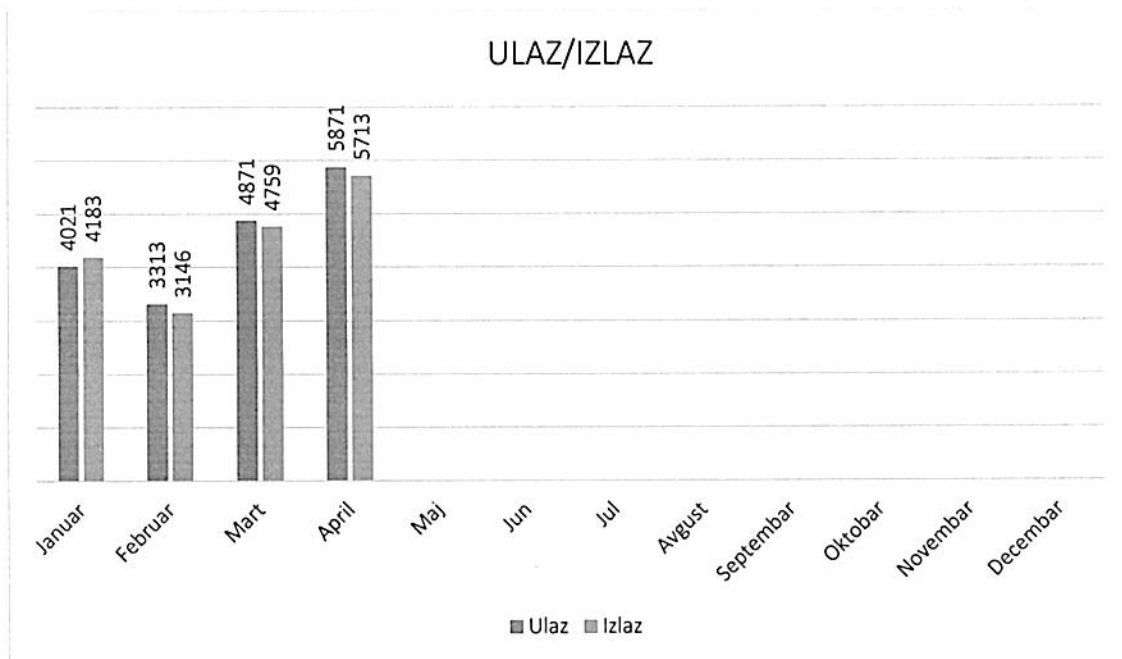
Kroz predložene izmjene i dopune postojećeg Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca prvi put su uvedene odredbe poništenja privremene zaštite, zatim su bliže određeni povratak, pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život, pravo na obrazovanje i pravo na spajanje porodice, kako bi adekvatnim zakonskim rješenjima nadležni državni organi odgovorili na izazove sa kojima se susreću tokom trajanja privremene zaštite koja je prvi put aktivirana u Crnoj Gori, sa prilivom lica iz ratom pogođene Ukrajine.

Shodno podacima Direkcije za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, konstatovano je da je broj zahtjeva za odobrenje privremene zaštite za tromjesečni period 1. februar - 30. april 2026. godine, iznosio -688, broj zahtjeva za produženje privremene zaštite od dana primjene Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 27/26) 4. marta do 20. aprila tekuće godine kada je istekao rok za podnošenje zahtjeva za produženje privremene zaštite iznosi -5.529.

Zahtjev za ostvarivanjem prava na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život, u posmatranom periodu, nije podnijelo nijedno lice iz Ukrajine pod privremenom zaštitom.

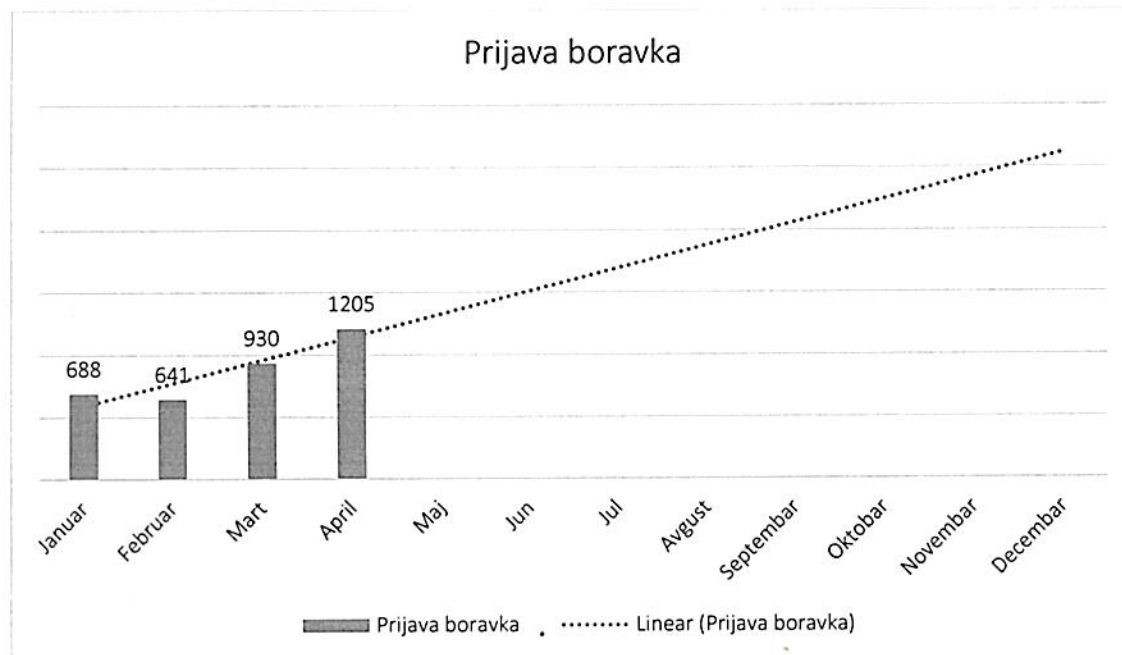
Sektor granične policije – Uprave policije, dostavio je izvještaj o ulascima i izlascima ukrajinskih državljanina u Crnu Goru, odnosno iz Crne Gore, o prijavi boravka i o izvršenim provjerama koje se odnose na lica iz Ukrajine koja u Crnoj Gori traže privremenu zaštitu, a koje se vrše u smislu člana 94 postojećeg Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, kako bi se utvrdilo da li postoje zakonske smetnje za odobravanje statusa stranca pod privremenom zaštitom.

U prva četiri mjeseca 2026. godine, na ulazu u Crnu Goru, ukupno je evidentirano 18.076 državljanina Ukrajine, dok je na izlazu iz Crne Gore, ukupno evidentirano 17.801 državljanin Ukrajine, iz čega se da zaključiti da je najveći broja ulazaka i izlazaka državljanina Ukrajine registrovan u aprilu. (Slika broj 1).

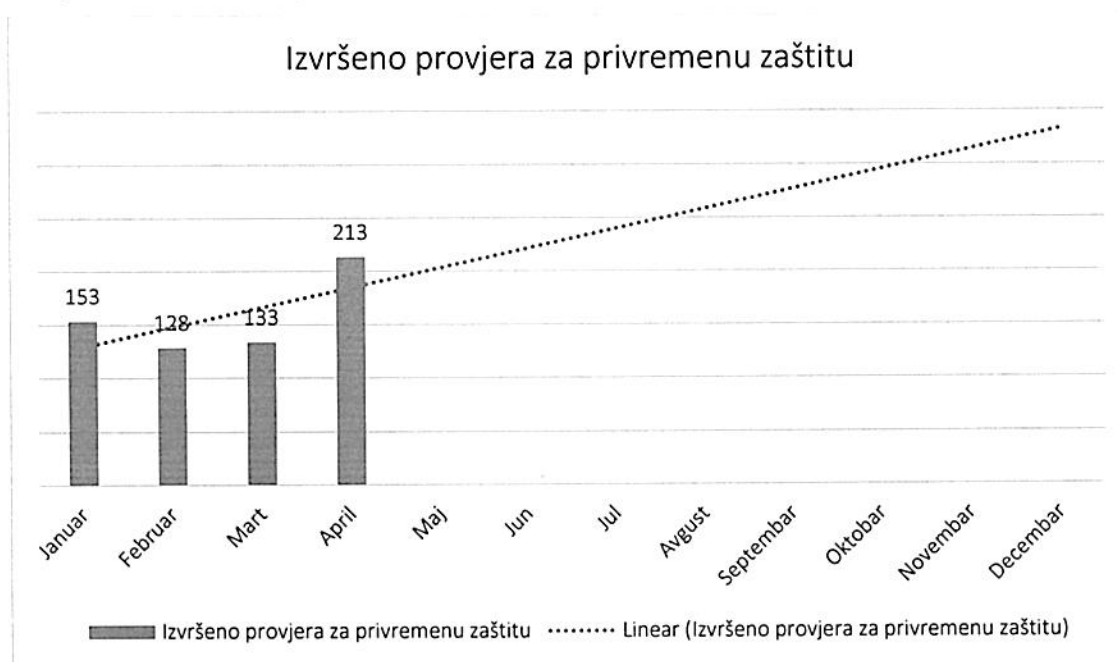
Slika broj 1. Statistički podaci-broj ulazaka u Crnu Goru i izlazaka iz Crne Gore državljana Ukrajine tokom 2026.godine

Statistika o prijavi boravka ukrajinskih državljana ukazuju da je u izvještajnom periodu boravak u Crnoj Gori ukupno prijavilo 3.464 državljana Ukrajine, sa evidentnim porastom prijave boravka državljana Ukrajine, u aprilu tekuće godine. (Slika broj 2).

Slika broj 2. Prijavi boravka državljana Ukrajine tokom 2026. godine

U izvještajnom periodu, policijski službenici za strance izvršili su ukupno 627 provjera po zahtjevima za odobrenje privremene zaštite državljana Ukrajine. (Slika broj 3.)

Slika broj 3. Statistički podaci-broj izvršenih provjera po zahtjevima za odobrenje privremene zaštite državljana Ukrajine tokom 2026. godine

Služba za informacione sisteme Ministarstva unutrašnjih poslova je, u izvještajnom periodu, realizovala modul za evidenciju lica kojima se shodno donesenim rješenjima kojima je odbijen Zahtjev za odobrenje privremene zaštite ne može vršiti produženje privremene zaštite, kao i modul za evidenciju lica kojima se ukida status stranca pod privremenom zaštitom. Služba za informacione tehnologije takođe u kontinuitetu pruža podršku korisnicima aolikativnih rješenja kao i servis održavanja elektronske evidencije registra privremene zaštite.

Informacije o pravima i obavezama, lica iz Ukrajine, dobijaju u područnim jedinicama i filjalama za građanska stanja i lične isprave gdje podnose zahtjeve za odobrenje/produženje privremene zaštite i u Direkciji za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, shodno članu 101 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, kroz direktan prijem stranaka ili indirektno pružanjem informacija putem elektronske pošte na upit stranaka ili njihovih punomoćnika upućenih kabinetu ministra ili direktno Direkciji za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom. Pitanja koja su stranke najčešće upućivale Direkciji za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom u posmatranom periodu su pitanja o produženju privremene zaštite, tokom 2026. godine.

Pomenute informacije kada se pružaju direktno strankama pružaju se na jeziku koje stranke razumiju, u skladu sa članom 9 važećeg Zakona o upravnom postupku.

Pored informacija koja ova lica dobijaju na licu mjesta od službenika Direkcije za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom i službenika područnih jedinica i filijala za građanska stanja i lične isprave, korisne informacije ova lica dobijaju od Kabineta ministra unutrašnjih poslova, kao i kroz saopštenja za javnost namjenjena licima iz Ukrajine i

zainteresovanoj javnosti. U tom smislu, u periodu od 01. februara do 30. aprila 2026. godine sačinjeno je 13 saopštenja za javnost (lica iz Ukrajine i građane), koja sadrže podatke Sektora granične policije i Direktorata za građanska stanja i lične isprave – Direkcije za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.

Podaci se iz navedenih organizacionih jedinica dostavljaju svakog ponedjeljka, te se nakon objedinjavanja i obrade objavljuju na zvaničnoj internet stranici Ministarstva unutrašnjih poslova, na podstranici kreiranoj za potrebe Koordinacionog tijela (<https://www.gov.me/mup/crna-gora-za-ukrajinu>).

Saopštenje sadrži podatke o broju državljana Ukrajine koji su ušli u Crnu Goru i izašli iz Crne Gore na sedmičnom nivou, ali i ukupan broj ulazaka/izlazaka od početka ruske agresije na Ukrajinu (24.02.2022.godine). Takođe, sadrži broj podnijetih i odobrenih zahtjeva za odobravanje privremene zaštite od početka primjene Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine (14.03.2022.godine), kao i broj podnijetih i odobrenih zahtjeva na sedmičnom nivou. Podaci su predstavljeni na način da se jasno može identifikovati koliko je ukupno odobreno zahtjeva za pružanje privremene zaštite od marta 2022. godine, koliko je produženo u 2023, 2024. i 2025.godini, kao i koliko je podnijeto zahtjeva za odobrenje/produženje privremene zaštite u 2026. godini. Svi podaci su razvrstani po polu.

Imajući u vidu da je u izvještajnom periodu donijeta nova Odluka o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, Kabinet ministra je, u tri navarata, obavijestio lica iz Ukrajine o usvajanju nove Odluke i produžavanju rokova za predavanje zahtjeva za ostvarivanje privremene zaštite u Crnoj Gori.

Osim saopštenja za javnost na sedmičnom nivou, Kabinet ministra je vršio komunikaciju sa medijima u vezi sa privremenom zaštitom lica iz Ukrajine. Tokom izvještajnog perioda mediji su se interesovali za broj stranaca u Crnoj Gori po svim osnovama, uključujući i lica iz Ukrajine, a odgovori su im uredno i blagovremeno dostavljani od 01. februara do 01. maja 2026. godine.

Crveni krst Crne Gore sproveo je, tokom izvještajnog perioda, aktivnosti usmjerene ka pružanju humanitarne, obrazovne i psihosocijalne podrške osobama izbjeglim iz Ukrajine. Aktivnosti su sprovedene u saradnji sa lokalnim organizacijama Crvenog krsta Crne Gore, uz kontinuiranu terensku koordinaciju i nadzor nad realizacijom planiranih mjera podrške.

Obrazovna podrška:

- Sprovedeni su redovni časovi crnogorskog jezika za djecu i odrasle, uz kontinuiranu pomoć pri savladavanju školskih obaveza i izradi domaćih zadataka.
- Održavane su radionice s roditeljima radi razmjene informacija o napretku djece i identifikovanja dodatnih potreba za podrškom, uz poštovanje principa inkluzivnosti i jednakog pristupa za sve korisnike.
- Realizovane su aktivnosti neformalne edukacije i osnažavanja koje su doprinijele razvoju praktičnih vještina korisnika i njihovom aktivnom učešću u životu lokalne zajednice.

Psihosocijalna podrška:

- Tokom izvještajnog perioda sprovedene su strukturisane grupne i individualne sesije psihosocijalne podrške sa fokusom na upravljanje stresom, emocionalnu stabilnost i razvoj socijalnih kompetencija.

- Kroz tematske radionice obrađivane su teme adaptacije na novu sredinu, suočavanja sa stresom, prevazilaženja socijalne izolacije i izgradnje međusobnog povjerenja unutar korisničke zajednice.
- Nastavljene su radionice samopodrške u opštinskim organizacijama Crvenog krsta Crne Gore, koje su dodatno doprinijele osnažavanju korisnika, razmjeni iskustava i izgradnji osjećaja pripadnosti.
- Posebna pažnja posvećena je ranjivim kategorijama korisnika, uključujući djecu, starije osobe i samohrane roditelje.

Operativne aktivnosti i međuinstitucionalna saradnja:

- Unaprijeđena je koordinacija sa relevantnim institucijama u cilju efikasnijeg pristupa pravima korisnika iz oblasti socijalne, dječije i zdravstvene zaštite.
- Korisnicima je pružena kontinuirana podrška u procesu administrativnih procedura, uključujući informisanje, pripremu dokumentacije i posredovanje u komunikaciji sa nadležnim organima.
- Organizovane su informativne sesije i tematske radionice o pravima i obavezama u sistemu socijalne i dječije zaštite, s ciljem povećanja informisanosti i osnažavanja korisnika za samostalno ostvarivanje prava.

Aktivnosti socijalne i kulturne integracije:

- Realizovane su interaktivne radionice za djecu i omladinu usmjerene na razvoj kreativnosti, timskog rada i socijalne integracije kroz zajedničke aktivnosti sa lokalnom populacijom.
- Organizovane su informativne sesije na temu zapošljavanja i ekonomskog osnažavanja, s ciljem povećanja zaposlivosti i ekonomske samostalnosti korisnika.
- Kroz participativne aktivnosti s djecom i mladima podsticana je njihova aktivna uključenost, razvoj socijalnih vještina i afirmacija pozitivnih obrazaca ponašanja u zajednici.

Jačanje kapaciteta i operativna koordinacija:

- Aktivnosti su realizovane uz visok stepen profesionalne koordinacije, sistematičan pristup i kontinuirano prilagođavanje intervencija identifikovanim potrebama korisnika na osnovu terenskih procjena.
- Integrisani model obrazovne, psihosocijalne i savjetodavne podrške doprinosi jačanju otpornosti korisnika, njihovoj samostalnosti i održivoj socijalnoj integraciji u lokalnoj zajednici.

U pogledu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu broj lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom kojima je pružena zdravstvena zaštita, u posljednjem tromjesečju (februar, mart i april 2026. godine), shodno izvještaju koji je dostavilo Ministarstvo zdravlja, na **primarnom nivou zdravstvene zaštite** iznosio je: Dom zdravlja Bar- 293, ukupan iznos troškova liječenja - 3.149,75 eura, Dom zdravlja Budva – 180, ukupan iznos troškova liječenja -3.836,00 eura, Dom zdravlja Herceg Novi -69, ukupan iznos troškova liječenja - 1.127,47 eura, Dom zdravlja Tivat - 41, ukupan iznos troškova liječenja – 1.286,93 eura, Dom zdravlja Glavnog grada -23, ukupan iznos troškova liječenja - u ukupnom iznosu od 881,95 eura, Dom zdravlja Kotor -13 ukupan iznos troškova liječenja - 139,75 eura, Dom zdravlja Ulcinj- 6 lica, ukupan iznos troškova liječenja - 192,00 eura, Dom zdravlja Kolašin- 4, ukupan iznos troškova liječenja – 141,00 eura, Dom zdravlja Danilovgrad-4, ukupan iznos troškova liječenja 55,02 eura, Dom zdravlja

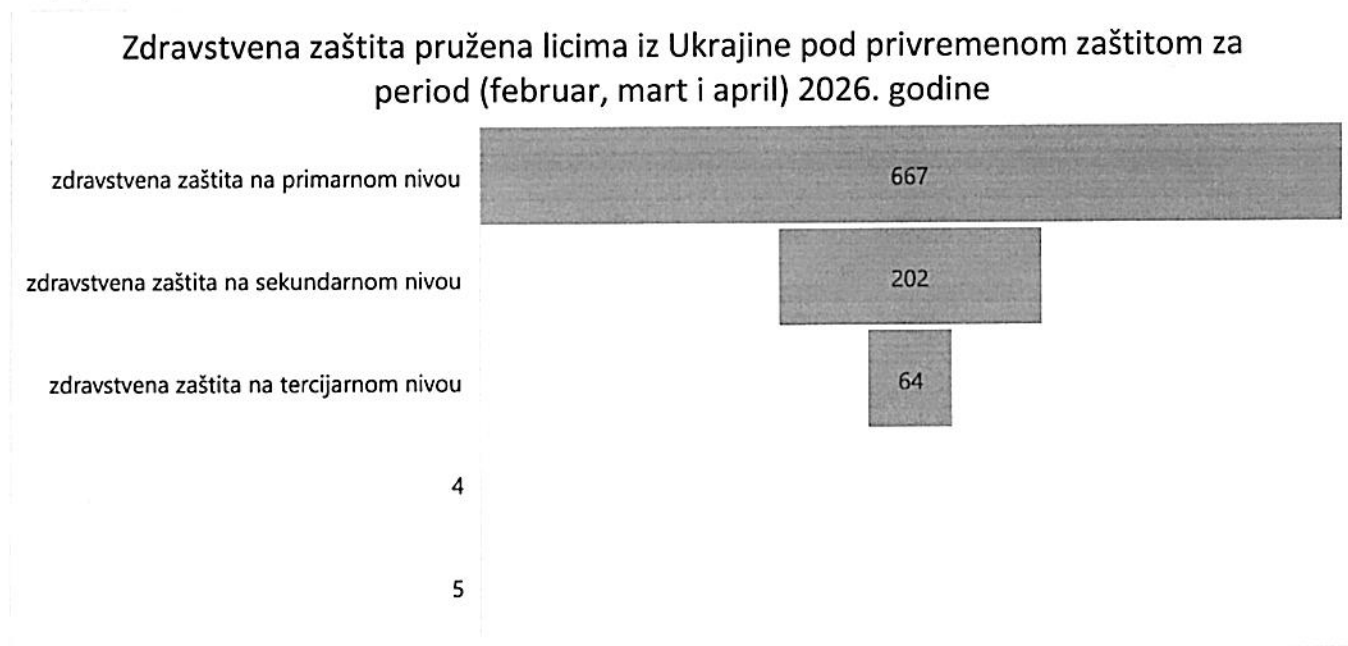
Andrijevića – 1, ukupan iznos troškova liječenja 56,42 eura i Dom zdravlja Nikšić – 1 lice, ukupan iznos troškova liječenja - 7,17 eura.

U jedinicama Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore pružena je zdravstvena zaštita za 32 lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom, u ukupnom iznosu od 1.034,50 eura.

Na **sekundarnom nivou zdravstvene zaštite**, u izvještajnom periodu, broj lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom kojima je pružena zdravstvena zaštita je iznosio: u Opštoj bolnici Bar - 157, ukupan iznos troškova liječenja - 12.039,53 eura, u Opštoj bolnici Cetinje – 25, ukupan iznos troškova liječenja - 2.061,22 eura, u Specijalnoj bolnici za ortopediju, neurohirurgiju i neurologiju "Vaso Čuković" Risan -20, ukupan iznos troškova liječenja - 4.609,84 eura.

Na **tercijarnom nivou zdravstvene zaštite**, u izvještajnom periodu, broj lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom kojima je pružena zdravstvena zaštita je: u Kliničkom centru Crne Gore – 34 lica na više klinika u ukupnom iznosu od 25.025, 47 eura i u Kliničko – bolničkom centru Kotor – 30 lica, u ukupnom iznosu od 8.560,68 eura. U Institutu za javno zdravlje obavljeno je više mikrobioloških analiza i epidemioloških usluga u ukupnom iznosu od 263,32 eura, dok je Zavod za transfuziju krvi Crne Gore obavio analize krvi za 4 lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u ukupnom iznosu od. 35,84 eura. ZU Apoteke "Montefarm", u izvještajnom periodu, realizovala je 134 recepta na osnovu kojih su izdati lijekovi i medicinska sredstva za lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u ukupnoj vrijednosti 3.699,09 eura.

Ukupan broj lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom kojima je pružena zdravstvena zaštita na primarnom nivou je 667, na sekundarnom 202, dok je na tercijarnom taj broj iznosio 64. (Slika broj 4).

Slika broj 4. Zdravstvena zaštita pružena licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou

Shodno podacima Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima-Ministarstva unutrašnjih poslova koje ima svog predstavnika u Koordinacionom tijelu, predstavnica ovog Odjeljenja, kao i predstavnici Višeg državnog tužilaštva u Podgorici i Vrhovnog suda su, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori, uzeli učešće u 26. konferenciji Alijanse protiv trgovine ljudima, održanoj 20. i 21. aprila 2026. godine u Beču, u organizaciji Kancelarije specijalne predstavnice i koordinatorke OEBS-a za borbu protiv trgovine ljudima.

Konferencija je okupila predstavnike država učesnica OEBS-a, međunarodnih i regionalnih organizacija, pravosudnih i policijskih institucija, akademske zajednice, civilnog sektora, kao i stručnjake i predstavnike organizacija koje se bave zaštitom žrtava trgovine ljudima.

Predstavnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima učestvovala je i u sastavu crnogorske delegacije, u sastancima koji su, uz podršku projekta EU4FAST, realizovani od 27. do 29. aprila 2026. godine sa nadležnim organima Republike Irske.

Sastanci su organizovani u cilju prikupljanja informacija, razmjene iskustava i upoznavanja sa primjerima dobre prakse u susret opremanju posebne prostorije za razgovor, prilagođene djeci i žrtvama, u okviru Državnog tužilaštva Crne Gore. Poseban fokus bio je na unapređenju zaštite djece žrtava trgovine ljudima, kako u krivičnom postupku, tako i van njega, kroz pristup usmjeren na žrtvu i dijete. Stečena znanja od velikog su značaja u susret opremanju posebne prostorije za razgovor u okviru Državnog tužilaštva Crne Gore, ali i za dalji razvoj sveobuhvatnog sistema zaštite djece i žrtava, zasnovanog na Barnahus modelu i usklađenog sa izmjenama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Predstavnik istog Odjeljenja uzeo je učešće na Operativnom sastanku o postupcima azila u slučajevima koji uključuju žrtve trgovine ljudima i razmjenu dobrih praksi između Bosne i Hercegovine i Crne Gore, koji se održao u Bosni i Hercegovini, od 30. marta do 01. aprila 2026. godine, organizovanim u okviru projekta "Jačanje upravljanja migracijama, azilom i procesima povratka na Zapadnom Balkanu", koji sprovodi Hilfswerk International u partnerstvu sa Zajedničkom koordinacionom platformom (JCP), a finansira Fond za azil, migracije i integraciju (AMIF) i Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Austrije. Sastanak je okupio stručnjake i donosiocice odluka iz Bosne i Hercegovine i Crne Gore s ciljem razmatranja postupaka azila u kontekstu identifikacije i zaštite žrtava trgovine ljudima.

Takođe, u izvještajnom periodu, Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzeli su učešće u svojstvu predavača na sljedećim obukama, u cilju jačanja kapaciteta relevantnih profesionalaca u odnosu na fenomen trgovine ljudima, a shodno strateškim dokumentima:

- U cilju efikasnije primjene Protokola o saradnji u otkrivanju i istraživanju trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije, kao i Smjernice za identifikaciju i rješavanje slučajeva radne eksploatacije realizovane su dvije dvodnevne obuke u saradnji MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima uz podršku MO IOM 23-24. i 25-26. februara ove godine. Obuke su namijenjene inspektorima rada i inspektorima za strance sa teritorije cijele Crne Gore. Protokol se već primjenjuje u praksi kroz jednu zajedničku akciju službenika policije i inspektora rada u radu na jednom potencijalnom predmetu trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije.

-Predstavnica MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima učestvovala je u svojstvu predavača na radionici u organizaciji Evropske agencije za graničnu i obalsku stražu Frontex, u periodu 22-23. april 2026., na temu identifikacije i upućivanja ranjivih lica, uključujući žrtava trgovine ljudima, za službenike Sektora granične policije UP i službenike Frontexa, angažovanih

na crnogorskim granicama shodno Sporazumu između Crne Gore i EU. Predstavljen je zakonodavni i institucionalni okvir za borbu protiv trgovine ljudima u Crnoj Gori, kao i aktuelni trendovi. Takođe su upriličene i prezentacije na temu identifikacije i upućivanja ranjivih lica u kontekstu azila i upravljanja granicom od strane predstavnika kancelarije UNHCR-a u Podgorici.

Sistem identifikacije žrtava trgovine ljudima unaprijeđen je 2019. godine formiranjem Tima za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima koji se sastoji od profesionalaca iz Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i predstavnika organizacije civilnog društva i svoj rad zasniva na sprovođenju određenih operativnih procedura, u skladu sa Nacionalnim planom za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima koji je usvojila Vlada. Predloženi model predviđa da se status žrtve može dobiti i na osnovu ugrožavanja ljudskih prava, a ne samo ako su žrtve predmet krivičnog djela trgovine ljudima.

Među identifikovanim žrtvama nije bilo lica iz Ukrajine.

Predstavnik Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) u Koordinacionom tijelu je, sa početkom primjene Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine 4. marta pa do 20. aprila 2026. godine do kada su trajali rokovi za zamjenu isteklih isprava stranaca pod privremenom zaštitom za nove isprave, kroz blisku saradnju sa MUP-ovom Direkcijom za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, obišao crnogorske opštine sa značajnijim brojem lica iz Ukrajine koja u Crnoj Gori imaju status stranaca pod privremenom zaštitom, kako bi, na licu mjesta, u direktnoj komunikaciji sa licima iz Ukrajine i sluzbenicima područnih jedinica/filijala za građanska stanja i lične isprave MUP-a, ispratio proces preregistracije i pomogao otklanjanje dilema koje su se pojavile u toku preregistracije. Takođe, saradnjom MUP-a i UNHCRa, identifikovano je 16 lica koja nisu mogla da pristupe područnim jedinicima zbog bolesti ili invaliditeta i da podnesu zahtjev za odobrenje privremene zaštite. Za ta lica je preregistracija završena kroz direktnu saradnju područnih jedinica MUP-a sa Nevladinom fondacijom "Građanska alijansa", UNHCR-ovim partnerom za pružanje besplatne pravne pomoći.

Od strane predstavnika Direkcije za azil u Koordinacionom tijelu, akcentovan je još jednom kontinuitet primjene režima privremene zaštite u Evropskoj uniji kao osnovnog instrumenta odgovora na raseljavanje iz Ukrajine. Ovaj režim ostaje na snazi do 4. marta 2027. godine i nastavlja da obezbjeđuje boravak, pristup tržištu rada i osnovnim pravima za korisnike, bez potrebe za pokretanjem individualnih azilnih postupaka.

Prema najnovijim podacima Eurostat, na kraju februara 2026. godine oko **4,40 miliona lica iz Ukrajine** imalo je status privremene zaštite u Evropskoj uniji, uz stabilan trend rasta u odnosu na januar 2026.

Ovakav obim primjene privremene zaštite potvrđuje da ovaj mehanizam i dalje predstavlja dominantan oblik zaštite u EU i ključni instrument za upravljanje masovnim prilivom raseljenih lica.

Primjena režima privremene zaštite ima direktan i vidljiv efekat na korišćenje prava na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U praksi evropskih država, veliki broj raseljenih lica iz Ukrajine ostvaruje zaštitu kroz kolektivni režim, čime se u značajnoj mjeri **eliminiše potreba za individualnim azilnim postupcima**. Ovo je u skladu sa osnovnom svrhom mehanizma privremene zaštite — da omogući brz i efikasan odgovor na masovni priliv i istovremeno rastereti nacionalne azilne sisteme. Podaci i

analize ukazuju da se milioni raseljenih lica iz Ukrajine nalaze u Evropi pod privremenom zaštitom, bez potrebe da formalno apliciraju za azil, što jasno diferencira ovu populaciju od drugih kategorija tražilaca međunarodne zaštite.

U izvještajnom periodu, nije zabilježen trend povećanog oslanjanja na azilne procedure od strane raseljenih lica iz Ukrajine na nivou EU. Naprotiv, dostupni podaci i institucionalni pristup potvrđuju da:

- privremena zaštita ostaje primarni i preferirani oblik zaštite,
- omogućava direktan pristup pravima bez formalnog azilnog postupka,
- doprinosi smanjenju administrativnog opterećenja nacionalnih sistema.

Istovremeno, UNHCR i EU naglašavaju potrebu da se kroz ovaj režim obezbijedi uključivanje u nacionalne sisteme i stabilnost boravka, što dodatno smanjuje motivaciju za pokretanje azilnih procedura. U posmatranom periodu potvrđeno je da režim privremene zaštite funkcioniše u skladu sa svojom osnovnom svrhom — kao instrument koji omogućava zaštitu velikog broja raseljenih lica uz istovremeno očuvanje funkcionalnosti nacionalnih azilnih sistema.

Sa aspekta prava na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može se konstatovati da:

- pravo na azil ostaje formalno dostupno,
- ali se u praksi koristi u ograničenom obimu,
- dok privremena zaštita predstavlja efikasan i adekvatan oblik zaštite za većinu raseljenih lica iz Ukrajine.

Ovakav pristup je u potpunosti u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima i potvrđuje opravdanost politike koja daje prednost kolektivnim mehanizmima zaštite u situacijama masovnog raseljavanja.

Prema podacima Direkcije za azil, tokom protekla tri mjeseca (februar – april 2026. godine) Direkciji za azil su podnijeta 4 zahtjeva za međunarodnu zaštitu od strane državljana Ukrajine koji su prethodno imali status stranca pod privremenom zaštitom.

Relevantni izvori podatke Direkcije za azil:
Eurostat – Temporary protection statistics (2026)
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20260414-1>
UNHCR – Europe regional overview
<https://www.unhcr.org/where-we-work/regions/europe>
European Commission – Temporary protection framework
<https://home-affairs.ec.europa.eu>
European Union Agency for Asylum – Asylum report / temporary protection context
<https://www.euaa.europa.eu>

Izvještaj sačinila:

Sekretarka Koordinacionog tijela

Slavica Pejatović

Izvještaj odobrio:

VD GENERALNOG DIREKTORA

DIREKTORATA ZA GRAĐANSKA STANJA I LIČNE ISPRAVE

Dragan Dašić

